



AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za drugo četrletje 2024



Kazalo

Pregled četrtertletja	3
Povzetek trendov	7
Aktivnosti agencije	9

Pregled četrletja

V drugem četrletju 2024 se je nadaljevala rast števila uporabnikov 5G omrežij, ki je zabeležila povečanje za 9,2 odstotka v primerjavi s predhodnim četrletjem in predstavljajo eno četrtno vseh aktivnih uporabnikov mobilne telefonije. Nadaljuje se trend rasti penetracije uporabnikov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta na prebivalstvo in znaša 101,9%. Nadaljuje se trend padanja števila priključkov in prometa fiksne telefonije, povečuje pa se število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta FTTH tehnologije in hitrosti najmanj 100 Mbit/s.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenija (v nadaljevanju: agencija) zaznava povečano zanimanje za dostop do optičnih omrežij in načrtih za izgradnjo optičnih omrežij v posameznih naseljih, zato je aprila 2024 podala pregled možnosti za pridobivanje optičnega priključka in univerzalne storitve za elektronske komunikacije v Sloveniji. Zakon o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: ZEKom-2) ne določa obveznosti operaterjev za vzpostavitev optičnih priključkov, kar pomeni, da to ureja prosti trg. Podatki o razpoložljivi infrastrukturi elektronskih komunikacij na področju RS se nahajajo na Geoportalu AKOS, <https://gis.akos-rs.si/>, kjer lahko vsakdo preveri podatke kakšna omrežna priključna točka (OPT) se nahaja na vsakem posameznem naslovu, kakšna je njena maksimalna zmogljivost, kakšna fizična infrastruktura, torej cevi, jaški, omarice, se nahajajo v okolici ter kateri operater ima v bližini posameznega naslova zgrajeno optično omrežje. Agencija predlaga, da se končni uporabnik s prošnjo za izgradnjo optičnega priključka obrne na operaterje, ki imajo v bližini lokacije že postavljeno omrežje oz. infrastrukturo. Investicijske odločitve o gradnji omrežij sprejemajo operaterji, pri čemer lahko lokalne skupnosti pripomorejo z organizacijo interesentov in urejanjem služnosti.

Za območja brez ustreznega širokopasovnega omrežja, kjer ni tržnega interesa v naslednjih treh letih za gradnjo širokopasovnih omrežij (t.i. bele lise), se izvajajo razpisi za državno finančno pomoč v okviru projektov GOŠO (Gradnja Optičnih Širokopasovnih Omrežij). Ti omogočajo financiranje izgradnje optičnih omrežij z javnimi sredstvi. Zaključilo se je tudi že testiranje tržnega interesa za gospodinjstva z dostopom pod 100 Mbit/s, kar bo vodilo k novemu razpisu GOŠO 6. V primeru, da na določenem območju ni nobene komercialne možnosti za dostop do interneta, lahko prebivalci uveljavljajo pravico do univerzalne storitve, ki zagotavlja osnovni dostop do interneta (10/1 Mbit/s) in drugih komunikacijskih storitev. Izvajalec univerzalne storitve je Telekom Slovenije, ki mora storitev zagotoviti, če ni na voljo alternativnih možnosti, pri čemer ima pravico izbrati tehnično rešitev (tj. fiksno, mobilno omrežje ali satelitsko povezavo).¹

Agencija je zainteresirano javnost obvestila o posvetu za občine o možnostih izboljšanja širokopasovne in mobilne pokritosti, ki je potekal dne 28. 5. 2024. Dogodek je občinam ponudil informacije o univerzalnih storitvah in priporočilih za pokrivanje slabše pokritih območij. Predstavljene so bile tudi razlike med vrstami gradnje omrežij, vključno z modelom GOŠO.²

Agencija je meseca maja 2024 javnost obvestila, da je Evropska komisija dne 29. aprila 2024 v Uradnem listu EU objavila [Uredbo evropskega parlamenta in sveta](#) o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev

¹<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/pregled-moznosti-za-pridobivanju-opticnega-prikljucka-in-univerzalne-storitev-za-elektronske-komunikacije-v-sloveniji>

²<https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/posvet-za-obcine-o-seznaitvi-z-moznostmi-zagotovitve-boljse-pokritosti-gospodinjstev-in-ozemlja-s-sirokopasovnim-in-mobilnim-omrezjem>

gigabitnih elektronskih komunikacijskih omrežij in razveljavitvi Direktive 2014/61/EU oz. Akt o gigabitni infrastrukturi (GIA). Cilj je pospešiti razvoj visokozmogljivih elektronskih komunikacijskih omrežij, kot so optična omrežja in 5G, kar je ključno za digitalno preobrazbo in trajnostni razvoj. Uredba uvaja številne ukrepe za poenostavitev in pospešitev uvajanja teh omrežij, kot je: poenostavitev postopkov za izdajo dovoljenj in določitev časovnih rokov za njihovo pridobitev; digitalizacija informacij o obstoječi infrastrukturi in načrtovanih civilnih delih, kar olajša načrtovanje; usmerjanje usklajevanja gradbenih del, kar omogoča boljše sodelovanje med operaterji in drugimi sektorji (npr. elektrika, vodovod); spodbujanje ponovne uporabe obstoječe infrastrukture (npr. cevi, drogovi) za zmanjšanje stroškov. Dodatno uredba določa, da morajo nove ali večje prenovljene stavbe vključevati optično ožičenje.³

Agencija je javnost obvestila, da je Ministrstvo za digitalno preobrazbo organiziralo posvet o Beli knjigi Evropske komisije z naslovom »Kako obvladati potrebe evropske digitalne infrastrukture?«, ki je potekal 30. 5. 2024. Informacije o javnem posvetovanju o Beli knjigi je agencija objavila na svoji [spletni strani](#).⁴

Agencija je 24. maja 2024 na podlagi ZEKom-2 objavila javni poziv vsem zainteresiranim investitorjem v elektronska komunikacijska omrežja za izkaz tržnega interesa za gradnjo ali razširitev mobilnih omrežij 4G ali 5G v naslednjih treh letih. Nanaša se na pokrivanje z mobilnim signalom, ki bo omogočalo bitno hitrost najmanj 100 Mb/s v smeri proti končnemu uporabniku, in sicer na prizadetih območjih po poplavih leta 2023 in lokacijah znotraj teh območij, ki še niso ustrezno pokrita. Investitorji, ki bodo izkazali interes, se zavežejo, da bodo v treh letih zgradili novo omrežje ali nadgradili obstoječe. Podatke je bilo potrebno posredovati do 23. 6. 2024. Več informacij je v dokumentu št. [3822-2/2024/3](#).⁵

Agencija je na podlagi ZEKom-2 objavila tudi javni poziv za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij naslednje generacije na celotnem območju Slovenije. Cilj je omogočiti prenosne hitrosti najmanj 100 Mb/s k uporabniku, 24 ur na dan, ne glede na število uporabnikov, ki so prisotni v tem omrežju, na celotnem območju Republike Slovenije v naslednjih treh letih. Rok za posredovanje podatkov je bil do 23. 6. 2024. Poziv je usklajen z novo pristojnostjo agencije pri testiranju tržnega interesa za izgradnjo visokozmogljivih omrežij, ki so ključna za digitalno prihodnost Slovenije.⁶

Agencija je javnost obvestila, da je v sodelovanju z Ministrstvom za digitalno preobrazbo pripravila posvet za občine, kjer so predstavili možnosti za izboljšanje dostopa do interneta in mobilnih omrežij v okviru univerzalne storitve. Posvet je bil namenjen izboljšanju sodelovanja med občinami, uporabniki in operaterji ter predstavitvi ukrepov, ki bodo izboljšali pokritost s širokopasovnim in mobilnim omrežjem na težje dostopnih območjih Slovenije.⁷

Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) je imel dne 12. 6. 2024 javno poročanje s predstavitvijo izsledkov iz 59. plenarnega zasedanja odbora regulatorjev BEREC. Odprtih je

³ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/evropska-komisija-objavila-akt-o-gigabitni-infrastrukturi>

⁴ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/posvet-o-beli-knjigi-kako-obvladati-potrebe-po-digitalni-infrastrukturi-v-evropi>

⁵ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/javni-poziv-za-izkaz-trznega-interesa-za-gradnjo-visokozmogljivih-omrezij-ozioroma-nadgradnjo-ali-razsiritev-obstojecih-omrezij-s-prenosno-hitrostjo-najmanj-100-mb-s-k-uporabniku-na-celotnem-obmocju-rs-v-naslednjih-treh-letih>

⁶ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/javni-poziv-za-izkaz-trznega-interesa-za-gradnjo-visokozmogljivih-omrezij-ozioroma-nadgradnjo-ali-razsiritev-obstojecih-omrezij-s-prenosno-hitrostjo-najmanj-100-mb-s-k-uporabniku-na-celotnem-obmocju-rs-v-naslednjih-treh-letih>

⁷ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/posvet-o-zagotavljanju-pokritosti-gospodinistev-in-ozemlja-s-sirokopasovnim-in-mobilnim-omrezjem>

bilo več javnih razprav v zvezi z: mobilnim gostovanjem, ekosistemom medomrežnega IP povezovanja in nacionalne implementacije ter delovanja načina splošne odobritve. Več informacij o dogodku je na voljo na [povezavi](#).⁸

Agencija je 26. 4. 2024 skladno z ZEKom-2 objavila [Analizo storitve priključitve na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji in dostopa do govorne komunikacijske storitve in širokopasovnega interneta](#). Zainteresirana javnost je bila vabljen, da je do 27. 5. 2024, posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu Analize ter predlaganim ukrepom.⁹

Agencija je 26. 4. 2024 skladno z ZEKom-2 objavila [Analizo storitev zagotavljanja in dostopa do univerzalnega imenika in službe za dajanje informacij o naročnikih](#). Zainteresirana javnost je bila vabljen, da je do 27. 5. 2024, posredovala pripombe, predloge ali dopolnitve k predlogu Analize ter predlaganim ukrepom.¹⁰

Agencija je 14. 6. 2024 obvestila zainteresirano javnost, da je v [razglasnem delu Uradnega lista št. 49/24](#) z dne 14. 6. 2023 objavila Sklep o uvedbi javnega razpisa z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje poslovno kritičnih komunikacij M2M prek namenskih omrežij v radiofrekvenčnem pasu 700 MHz. Ponudbe je bilo možno oddati do 26. 8. 2024.¹¹

11. aprila 2024 je potekala delavnica za preprečevanje Botnet-ov, kjer je agencija v sodelovanju s SI-CERT predstavila pridobivanje informacij in potek obveščanja operaterjev glede okuženih naprav pri končnih uporabnikih.¹²

Agencija je pred pričetkom počitniškega obdobja objavila napotke za uporabo mobilnih telefonov med počitnicami znotraj EU in zunaj nje. V državah EU, pa tudi na Islandiji, Norveškem in v Liechtensteinu, že od leta 2017 velja pravilo "Gostovanje kot doma", ki omogoča enake cene za klice, sporočila in prenos podatkov kot v domačem omrežju. To uredbo je [Evropska komisija](#) podaljšana do leta 2032. Količina podatkov, ki je vključena v paket, je odvisna od cene paketa in omejitev, ki jih določa EU, a se vsako leto nekoliko zvišuje.¹³

17. maj je [Svetovni dan telekomunikacij in informacijske družbe](#), ki smo ga letos obeleževali že 55. leto zapored. 17. maja leta 1865 je bila podpisana prva mednarodna Telegrafska konvencija ter ustanovljena Mednarodna zveza za telekomunikacije (ITU), ki deluje pod okriljem Združenih narodov s sedežem v Ženevi. Letos je bil poudarek na digitalnih inovacijah, ki povezujejo ljudi in spodbujajo trajnostno blaginjo. Ključni poudarek je bil na uporabi interneta in informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT), ki prispevajo k razvoju gospodarstva, zdravstva, izobraževanja in enakosti spolov ter pomagajo pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja.¹⁴

Agencija s portalom za promocijo medijske in informacijske pismenosti (v nadaljevanju: [MiPi](#)) ozavešča o pomenu kritične in preišljene uporabe medijskih vsebin in informacijskih tehnologij ter krepi medijsko in informacijsko pismenost, pomembno za uspešno digitalizacijo družbe. Mreža partnerjev¹⁵

⁸ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/berec-vabi-na-javno-porocanje-po-59-plenarnem-zasedanju>

⁹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-analizo-storitve-prikljucitve-na-javno-komunikacijsko-omreze-na-fiksni-lokaciji-in-dostopa-do-govorne-komunikacijske-storitve-in-sirokopasovnega-interneta>

¹⁰ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-analizo-storitev-zagotavljanja-in-dostopa-do-univerzalnega-imenika-in-sluzbe-za-dajanje-informacij-o-narocnikih>

¹¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/agencija-objavlja-javni-razpis-z-javno-drazbo-za-dodelitev-radijskih-frekvenc-za-zagotavljanje-poslovno-kriticnih-komunikacij-m2m-prek-namenskih-omrezij-v-radiofrekvencnem-pasu-700-mhz>

¹² <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/vabilo-na-delavnico-preprecevanje-botnet-ov>

¹³ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/agencija-objavlja-koristne-napotke-in-priporocila-za-uporabo-mobilnega-telefona-med-pocitnicami-znotraj-eu-in-zunaj-evropske-povezave>

¹⁴ <https://www.akos-rs.si/telekomunikacije/raziscite/novice/novica/svetovni-dan-telekomunikacij-in-informacijske-druzbe-1>

¹⁵ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/mipi-opozarja-nase-tudi-v-reviji-nova-proga>

portala [MiPi](#) je vse večja¹⁶¹⁷¹⁸. V drugem četrtletju 2024 je portal MiPi objavil številne prispevke, in sicer: prispevek glede tega kakšna bo evropska digitalna infrastruktura, ki bo igrala osrednjo vlogo pri gospodarskem razvoju¹⁹; prispevek, ki govori o možnosti za pridobivanje optičnega priključka v Sloveniji in o univerzalni storitvi²⁰; prispevek o Evropskem centru za algoritemsko preglednost (ECAT) in njegova vloga pri zagotavljanju, da algoritemski sistemi, ki jih uporabljajo zelo velike spletne platforme (VLOP) in zelo veliki spletni iskalniki (VLOSE) izpolnjujejo preglednost iz akta o digitalnih storitvah (DSA)²¹ ter prispevek o nacionalnem Koordinatorju digitalnih storitev, ki je po Zakonu o izvajanju Uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev postala Agencija za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) in njegovih nalogah²². Portal MiPi je pisal tudi o [Poročilu o kibernetiski varnosti v letu 2023](#), ki ga je objavil nacionalni odzivni center za kibernetisko varnost SI-CERT²³ ter opozarjal na pasti²⁴ in spletne prevare ter kako se jim izogniti²⁵²⁶. Portal MiPi je objavil tudi prispevke na temo sovražnega govora in medvrstniškega nasilja²⁷²⁸ ter spomnil na Tom telefon in [Tom klepetalnico](#) namenjeni otrokom in mladostnikom v stiski²⁹.

¹⁶ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/danes-srecanje-partnerjev-mipi-mreza-partnerjev-portala-mipi-je-vse-vecja>

¹⁷ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/kinodvor-postal-novi-partner-portala-mipi>

¹⁸ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/mipi-sklenil-se-dva-dogovora-o-sodelovanju-za-promocijo-medijske-pismenosti>

¹⁹ <https://www.mipi.si teme/informacijska-pismenost/kaksna-bo-evropska-in-s-tem-nasa-jutrisnja-digitalna-infrastruktura>

²⁰ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/kako-do-optike-in-kaj-je-univerzalna-storitev>

²¹ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/poznate-evropski-center-za-algoritemsko-preglednost-ecat>

²² <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/kaj-bo-po-novem-pocel-koordinator-digitalnih-storitev>

²³ <https://www.mipi.si teme/informacijska-pismenost/si-cert-let-2023-so-zaznamovali-smishing-napadi>

²⁴ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/druzbeno-omrezja-ima-jo-vpliv-tudi-na-izbiro-kariere-pri-dekletih>

²⁵ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/ne-dovolite-da-vam-spletni-goljufi-ukradejo-dopust>

²⁶ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/prihajajo-pocitnice-uzivaj-in-pazi-nase>

²⁷ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/nadaljuje-se-kampanja-proti-medvrstniskemu-nasilju-in-sovraznemu-govoru-na-spletu-v-kateri-sodeluje-tudi-mipi>

²⁸ <https://www.mipi.si teme/medijska-pismenost/reci-ne-sovraznemu-govoru>

²⁹ <https://www.mipi.si teme/informacijska-pismenost/tom-telefon-ne-pozabi-v-stiski-nismo-sami>

Povzetek trendov

Agencija se je v preteklosti soočala z nepravčasnim in napačnim poročanjem podatkov s strani operaterjev, zaradi česar je s časovnim zamikom objavljala četrtna poročila in posredovala zahtevane podatke drugim nacionalnim ter mednarodnim institucijam. Da bi se temu izognila, je agencija sprejela odločitev, da pri zbiranju in obdelavi podatkov upošteva določeno statistično odstopanje, ki je posledica neporočanja, netočnih podatkov ali podatkov v napačnih razdelkih. To pomeni, da so v grafih in tabelah na portalu [eAnalitik](#) prikazani podatki tistih operaterjev, ki so do roka posredovali podatke v četrtnih in letnih elektronskih vprašalnikih in ki s svojimi tržnimi deleži predstavljajo najmanj 95% opazovanega trga. Morebitna odstopanja v podatkih v grafih in tabelah so rezultat kasnejšega poročanja in popravkov s strani operaterjev, ki jih agencija v svojem poročilu ne bo posebej komentirala.

Agencija na svoji spletni strani redno objavlja odgovore na ostale pripombe zainteresirane javnosti in aktualnih javnih posvetovanj ter obvešča zainteresirano javnost o objavah drugih nacionalnih in mednarodnih institucij na temo elektronskih komunikacij.

V nadaljevanju predstavljamo nekaj glavnih poudarkov in povzetkov trendov na trgu elektronskih komunikacij v drugem četrtnju 2024:

- meseca aprila 2024 je Statistični urad Republike Slovenije objavil³⁰ rezultate novega popisa prebivalstva, ki je bil izveden s stanjem na 1. april 2024,
- trend rasti števila širokopasovnih priključkov do interneta se nadaljuje, pri čemer ima večina priključkov dostop omogočen preko optičnega omrežja (58,9%) in preko DOCSIS 3.0 tehnologije (24,7%). Skupaj ti dve tehnologiji predstavljata skoraj 83,6% vseh širokopasovnih priključkov do interneta,
- trend penetracije fiksnega širokopasovnega dostopa na gospodinjstva je ostal na primerljivi ravni s predhodnim četrtnjem in v drugem četrtnju znaša 82,8%,
- tudi trend penetracije fiksnega širokopasovnega dostopa na prebivalstvo je ostal na primerljivi ravni s predhodnim četrtnjem in znaša 33,5%,
- trend rasti NGA priključkov se nadaljuje in trenutno predstavljajo 93,7% vseh priključkov širokopasovnega dostopa do interneta. Nasprotno pa se zmanjšuje število non-NGA priključkov, ki so zastareli glede na tehnološki razvoj. V primerjavi s prejšnjim četrtnjem se je ta delež znižal za 0,2 odstotne točke in znaša 6,3%,
- Ker je večji operater popravil število konvergenčnih storitev za obdobje enega leta od drugega četrtnja 2023 do drugega četrtnja 2024 je prišlo tudi do sprememb tržnih deležev v tem obdobju. V obravnavanem četrtnju je število paketov dvojčkov beležilo največjo rast in s tem zvišanje tržnega deleža iz 9,1% na 9,4%. Povečal se je tudi tržni delež paketov trojčkov, vendar

³⁰<https://www.stat.si/statweb/News/Index/12998>

je njihov tržni delež ostal nespremenjen na 34,4%. Najbolj se je zmanjšalo število četverčkov, kar se odraža tudi na zmanjšanju njihovega tržnega deleža iz 44,5% na 44,3%. Število ostalih konvergenčnih storitev se je tudi zmanjšalo, in sicer tržni delež samostojnega širokopasovnega dostopa se je zmanjšal iz 8,0% na 7,9% tržni delež, tržni delež povezane storitve brez ugodnosti, ki ne vključujejo paketov storitev pa ostaja nespremenjen na 4,1%,

- kljub rasti tržnega deleža priključkov IP telefonije za 0,1 odstotne točke na 92,2%, se trend zmanjševanja vseh priključkov fiksne telefonije nadaljuje,
- povečanje števila uporabnikov mobilne telefonije, posledično vpliva tudi na penetracijo aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo, ki v drugem četrtletju znaša 131,6%,
- v drugem četrtletju 2024 je prišlo do povečanja števila uporabnikov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta, penetracija uporabnikov mobilnega širokopasovnega dostopa do interneta na prebivalstvo tako znaša 101,9%,
- trend rasti tržnega deleža priključkov IP televizije se tudi v drugem četrtletju 2024 nadaljuje z 61,1% tržnim deležem, kar je za 0,4 odstotne točke več kot v prejšnjem četrtletju. V nasprotju s tem pa ostale tehnologije beležijo zmanjšanje tržnih deležev. Satelitska televizija zavzema 3,6% trga, kabelska televizija 35,0% tržni delež, medtem ko ima MMDS tehnologija le skromen 0,3% tržni delež,
- tržni delež optičnih priključkov na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa v tem četrtletju beleži rast za 1,5 odstotne točke in trenutno znaša 76,9%. Nadaljuje se trend upadanja števila priključkov na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa na bakrenem omrežju,
- tržni delež širokopasovnih priključkov do interneta, ki pretaka vsebine s hitrostjo najmanj 100Mbit/s je 72,8% vseh širokopasovnih priključkov po hitrostih prenosa podatkov. Najvišji tržni delež med hitrostmi pod 100Mbit/s, ohranjajo priključki s hitrostmi 30 Mbit/s do manj kot 100 Mbit/s (14,9%), priključki s hitrostmi pod 30 Mbit/s pa predstavljajo zgolj 12,3% širokopasovnih priključkov do interneta,
- v drugem četrtletju 2024 je agencija na svoji spletni strani objavila 115 pozivov zainteresiranim soinvestitorjem v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo za skupno gradnjo. Od tega je bilo 57 pozivov povezanih z gradnjo komunikacijske infrastrukture, medtem ko je bilo 58 pozivov povezanih z gradnjo druge vrste gospodarske infrastrukture,
- prikazi podatkov za posamezna četrtletja in leta so na voljo na portalu eAnalitik.

Aktivnosti agencije

Agencija je neodvisen organ, ki ureja in nadzira trg elektronskih komunikacij, upravlja in nadzira radiofrekvenčni spekter v Sloveniji, opravlja naloge na področju radijskih in televizijskih dejavnosti, ureja in nadzira trg poštnih storitev in storitev železniškega prometa v Sloveniji. V drugem četrletju 2024 pa je agencija skladno z Zakonom o izvajanju Uredbe (EU) o enotnem trgu digitalnih storitev, prevzela pristojnost Koordinatorja digitalnih storitev. S tem je agencija dobila vlogo organa za izvajanje in nadzor nad izvajanjem Akta o digitalnih storitvah.³¹

Agencija vseskozi mednarodnemu sodelovanju pripisuje visok pomen, saj upravlja naloge v tehnološko in regulatorno izredno dinamičnem okolju in je zato vpetost v mednarodno okolje neizbežna. Z vidika in v povezavi z elektronskimi komunikacijami tako sodeluje z Evropsko komisijo, drugimi regulatornimi organi in mednarodnimi organizacijami pristojnimi na področju elektronskih komunikacij. Med slednje sodijo Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), Skupina neodvisnih regulatorjev (IRG), Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), Agencija Evropske unije za kibernetno varnost (ENISA), Evropska konferenca za pošto in telekomunikacije, odbor za elektronske komunikacije (CEPT/ECC) ter Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Pestri strateški izzivi in dogajanje na zakonodajnem področju EU v zadnjem obdobju, so rezultirali tudi v povečan obseg mednarodnih aktivnosti, a agencija mednarodno še naprej ohranja visoko stopnjo aktivnosti in v okviru svojih pristojnosti aktivno sodeluje na različnih ravneh in področjih.

V nadaljevanju bomo podrobneje pregledali aktivnosti agencije na področju elektronskih komunikacij v drugem četrletju 2024.

Uradna evidenca operaterjev in register številskega prostora

Na slovenskem trgu elektronskih komunikacij je bilo na dan 30. junija 2024 v uradno evidenco operaterjev (register) agencije vpisanih 133 operaterjev.

V uradno evidenco operaterjev v obravnavanem četrletju je bil na novo vpisan en operater in sicer RaniotTechnologies Oy, iz nje pa sta bila izbrisana operaterja Obalno tehnološki skald d.o.o. in Zavod KTV NA JAMI, Ljubljana – v likvidaciji.

V opazovanem obdobju je agencija odgovorila na vprašanja zainteresirane javnosti glede obveznosti notifikacije in vpisa v uradno evidenco operaterjev. Prav tako je bila agencija aktivna pri odgovarjanju na vprašanja, ki so jih postavili operaterji v telekomunikacijskem sektorju. Agencija si prizadeva za transparentnost in podporo ter se trudi zagotoviti pravilno razumevanje in izvajanje zakonodaje na tem področju.

V predmetnem četrletju je agencija na področju registra številskega prostora prejela eno vlogo. Po skrbnem pregledu vloge je agencija izdala ustrezen upravni akt. Agencija si prizadeva zagotoviti natančno obravnavo vlog in izdajo odločb v skladu z veljavno zakonodajo ter svojimi pristojnostmi na tem področju.

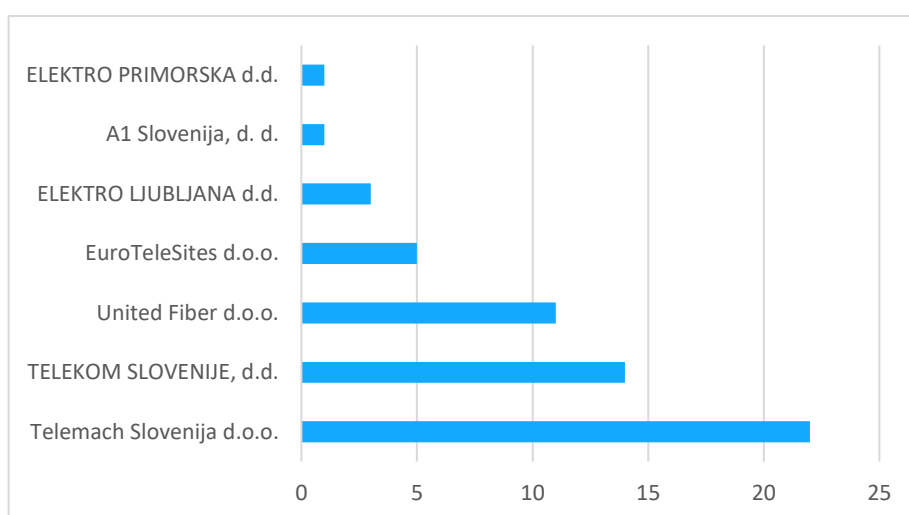
³¹ <https://www.akos-rs.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/novica/agencija-prevzema-naloge-nacionalnega-koordinatorja-digitalnih-storitev-1>

Investicije

V skladu s prvim odstavkom 11. člena ZEKom-2 so infrastrukturni operaterji dolžni pri gradbenih delih na fizični infrastrukturi izvesti objavo poziva zainteresiranim soinvestitorjem v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo k skupni gradnji. Ta poziv mora biti objavljen vsaj 60 dni pred izdajo naročila za izdelavo projektne dokumentacije, v primeru, ko je za poseg potrebno gradbeno dovoljenje. V primeru, ko gradbeno dovoljenje ni potrebno, pa je poziv potrebno objaviti najmanj 90 dni pred začetkom del. Objava poziva se izvede preko spletnih strani agencije, ki omogočajo dostop do informacij zainteresiranim investitorjem v gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij.

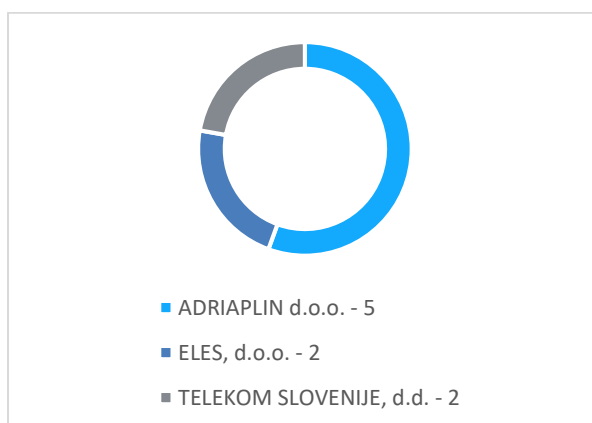
V drugem četrtletju 2024 je agencija na svoji spletni strani objavila³² 115 pozivov, tj. 57 pozivov pri gradnji komunikacijske infrastrukture in 58 pozivov pri gradnji druge vrste gospodarske infrastrukture, zainteresiranim soinvestitorjem v javna komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo k skupni gradnji.

Gradnje komunikacijske infrastrukture (57 pozivov)



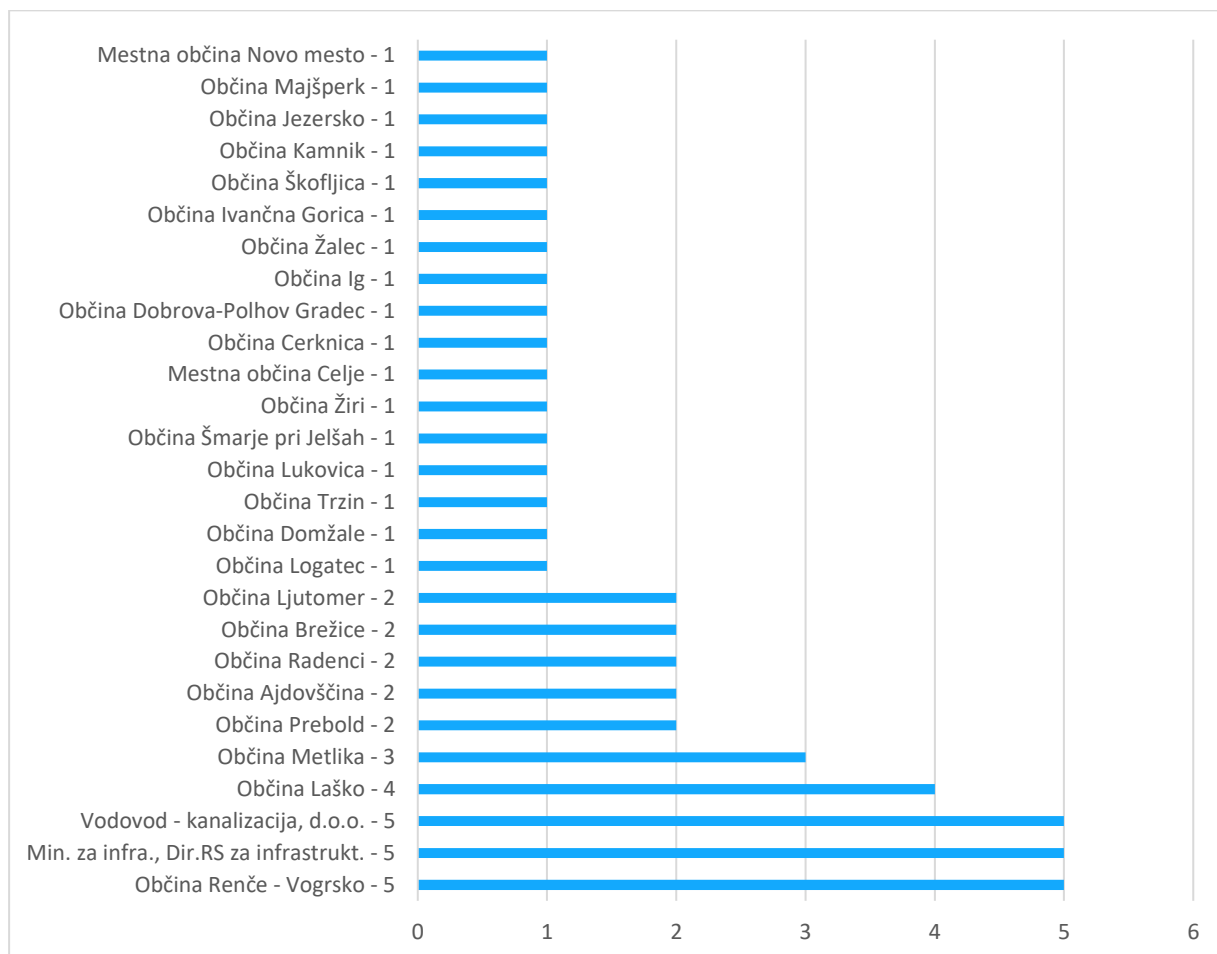
Pri gradnji druge vrste gospodarske infrastrukture je bilo objavljenih 58 pozivov, od tega 9 prijav gradenj ostalih omrežnih operaterjev in 49 prijav gradenj občin in gradenj z javnimi sredstvi.

Gradnje ostalih omrežnih operaterjev (9 pozivov)



³²<http://investicije.akos-rs.si/namere-pozivi>

Gradnje občin in gradnje z javnimi sredstvi (49 pozivov)



Skupno je bilo oddanih 38 interesov skupne gradnje, od tega 14 interesov za skupno gradnjo s telekomunikacijskim operaterjem in 24 interesov za skupno gradnjo druge vrste.

Agencija na področju nadzora obveznih sestavin služnostnih pogodb izvaja systemske, preventivne nadzorne postopke, s katerimi preverja izpolnjevanje obveznosti, ki jih lastnikom infrastrukture nalaga 27. člen ZEKom-2. V drugem četrtletju 2024 je bilo aktivnih 30 nadzorov na tem področju.

Portal infrastrukturnih investicij AKOS³³ je v prvi vrsti namenjen investitorjem v telekomunikacijsko in drugo javno infrastrukturo v Sloveniji. Njegova glavna funkcija je omogočiti elektronsko oddajo namerjenih gradenj infrastrukture in zagotoviti preprost dostop do informacij o skupnih gradnjah za zainteresirane soinvestitorje. Portal ponuja ključne informacije o posameznih gradnjah infrastrukture v Sloveniji, kar olajšuje investitorjem pridobivanje potrebnih informacij. Agencija aktivno ozavešča operaterje na tem področju preko relevantnih objav, novic in ciljno organiziranih posvetov. S tem agencija zagotavlja, da so operaterji ustrezno obveščeni o novostih, pomembnih informacijah in priložnostih na področju infrastrukturnih investicij.

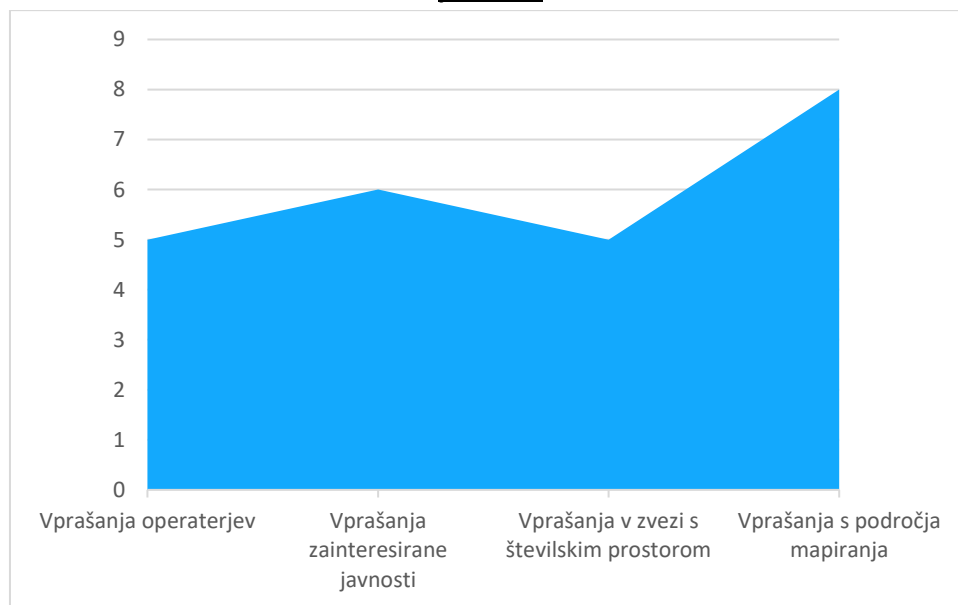
³³<http://investicije.akos-rs.si/>

Sodelovanje z operaterji in zainteresirano javnostjo

Agencija na področju elektronskih komunikacij sledi zastavljenim strateškim ciljem, kot so zagotavljanje pogojev za kakovostne storitve po primerni ceni, zagotavljanje dostopnosti univerzalnih storitev vsem prebivalcem Republike Slovenije po dostopnih cenah in neodvisno od geografske lokacije, ščitenje interesov uporabnikov storitev, vključno z zaščito tajnosti in zaupnosti elektronskih komunikacij, zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu, zagotavljanje in pospeševanje učinkovitosti in tekmovanja med ponudniki storitev, spodbujanje razvoja in uvajanja novih storitev in tehnologij za višjo kakovost življenja in razvoj gospodarstva z zagotavljanjem pogojev za nove investicije, zagotavljanje in nadziranje učinkovite rabe številskega prostora ter zagotavljanje delovanja elektronskih komunikacij v času izrednih razmer in ščitenje nacionalnih interesov države.

V skladu s temi cilji agencija redno sodeluje z operaterji in drugimi zainteresiranimi deležniki. Na področju zbiranja in obdelave podatkov agencija redno usklajuje poročane podatke v četrtletnih vprašalnikih z operaterji. S tem se zagotavlja zanesljivost in kakovost podatkov, ki so ključni za spremljanje in analizo stanja ter razvoja na področju elektronskih komunikacij.

Število aktivnosti agencije na področju regulacije trga elektronskih komunikacij in številskega prostora



V drugem četrtletju 2024 je agencija s področja elektronskih komunikacij na svojih spletnih straneh objavila sedem sporočil za javnost. Ta sporočila so namenjena obveščanju javnosti o pomembnih novostih, odločitvah, iniciativah ali drugih dogodkih s področja elektronskih komunikacij, ki jih agencija obravnava.

Z organom evropskih regulatorjev elektronskih komunikacij BEREC agencija sodeluje na vseh treh ravneh, tj. na ravni ekspertnih delovnih skupin, omrežja stikov in na najvišji, plenarni ravni. Omenjeno sodelovanje tako zagotavlja vključenost agencije od začetka priprave, do zaključka projekta in potrditve rezultatov dela. Delo organa BEREC se sicer načrtuje letno, pri čemer se sledi strateškim prioriteta srednjeročne strategije in pglavitnim ciljem Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah. Določene aktivnosti po programu dela BEREC so trajne, prenešene, ali pa aktualne, tj. se izvajajo glede

na trende na trgu elektronskih komunikacij. Te aktivnosti se izvajajo v ekspertnih delovnih skupinah. V letu 2024 se v 12 ekspertnih delovnih skupinah trenutno izvaja 52 projektov.

V drugem četrtletju 2024 so se zaposleni agencije redno udeleževali virtualnih in fizičnih sestankov in konferenc, in nasploh je agencija ohranjala visoko stopnjo sodelovanja, ki je vključevala posredovanje odgovorov na vprašalnike, pregledovanje osnutkov pripravljenih dokumentov in posredovanje mnenj ter komentarjev, ipd. Pri nekaterih projektih, ki so za agencijo ter za nacionalni trg elektronskih komunikacij ključnega pomena, so zaposleni agencije dodatno sodelovali tudi kot pripravljavci vsebine dokumentov, oziroma kot vodje projekta, konkretno v povezavi z merilnimi orodji storitev internetnega dostopa, s kibernetiko varnostjo mobilnih omrežij, z vsebinskimi področji v povezavi z aktom o gigabitni infrastrukturi, obenem pa tudi na bolj strateških, kot so priprava srednjeročne strategije BEREC ter presoje pristopov tretjih držav k sodelovanju v organu BEREC.

V povezavi z zgoraj navedenimi aktivnostmi je bilo v drugem četrtletju 2024 odgovorjenih na 17 BEREC vprašalnikov, zaposleni so sodelovali še pri 113 drugih opravilih (pregledi dokumentov, komentarji, nominacije, ipd.), udeleževali so se tudi pretežno virtualnih konferenc ter sestankov ekspertnih delovnih skupin. Na ravni omrežja stikov (na tem nivoju se pregleda delo ekspertnih delovnih skupin) so se zaposleni agencije udeležili rednega virtualnega srečanja v maju, sodelovali pa so tudi pri ostalih aktivnostih na tem nivoju. Na plenarni ravni je agencija sodelovala pri vseh aktivnostih na najvišjem nivoju, vodstvo je sodelovalo pri sedmih (7) izvedenih elektronskih glasovanjih in se udeležilo junijskih virtualnih plenarnih zasedanj.

Agencija ostaja aktivna članica skupine IRG, kjer sodelovanje med drugim zajema izmenjavo znanj med člani IRG in udeležbo na različnih konferencah tega organa. Po statistiki IRG, ki jo ta skupina tradicionalno vsakokratno predstavlja na prvih letnih zasedanjih omrežja stikov, za preteklo leto, je agencija po številu odgovorov in posredovanih vprašalnikov leta 2023 zasedla odlično šesto mesto med vsemi 37 članicami organa IRG. V preteklem četrtletju je tako agencija v sklopu IRG odgovorila na 23 vprašalnikov in objavila enega lastnega. Zaposleni agencije so spremljali izveden spletni seminar v organizaciji te skupine na temo umetne inteligence.

Podoben sistem za izmenjavo znanja, dobrih praks in izkušenj je vzpostavljen tudi pri delovni skupini za oštevilčenje in omrežja (ECC/WG NaN), kjer je agencija v drugem četrtletju spremljala delo in odgovorila na en vprašalnik.